

1.1 Week 3: kwetsbare ouderen in de eerste lijn

Vorbereiding:

Bestudeer [Handreiking Kwetsbare ouderen in de eerste lijn](#)

Bekijk de film [Easycare beter in beeld](#) op de site van Netwerk100

Lees de publicaties [Hoe communiceer jij met ouderen?](#) En [Hoe kan ik de zorg voor oudere patiënten verbeteren?](#) De artikelen zijn te vinden op de site van [Netwerk100](#).

Opdracht screeninginstrument (thuiswonend) kwetsbare ouderen

Ongeveer 700.000 ouderen in ons land behoren tot de groep van kwetsbare ouderen. Hun leven is in wankel evenwicht: een kleine verstoring heeft grote gevolgen. Wanneer deze ouderen bijvoorbeeld door een ziekenhuisopname uit hun evenwicht worden gebracht kunnen zij te maken krijgen met functionele achteruitgang. Het beleid van de Nederlands overheid is sterk gericht op het voorkomen van functionele achteruitgang bij thuiswonende ouderen. Om snel en doeltreffende de zorgbehoeften van thuiswonende ouderen in kaart te brengen is het screeningsinstrument Easycare ontwikkeld. Easycare is wetenschappelijk onderbouwd en wordt wereldwijd gebruikt. Het instrument bestaat uit trap 1 en trap 2. Trap 1 is bedoeld voor een snelle (5 minuten) screening van de patiënt. De vragenlijst bestaat uit 14 vragen en na afname van de vragenlijst wordt daar een conclusie aan verbonden door de huisarts. Op basis daarvan kan de huisarts besluiten om een grondig assessment te initiëren door een praktijkondersteuner of een wijkverpleegkundige. Dit assessment bestaat uit gericht vragen maar ook tips die aan zorgvragers gegeven kunnen worden. Middels de vragenlijst komen items als medicijngebruik, gezondheid, mobiliteit, geheugen, stemming, sociale contacten, het wonen en mantelzorg aan bod. Het instrument is een hulpmiddel om gestructureerd met mensen in gesprek te gaan over zaken waar anders niet snel over gesproken wordt. Uitkomsten worden besproken in een multidisciplinair overleg en dienen als uitgangspunt voor een zorgplan. De verpleegkundige bespreekt dit met de zorgvrager. Uitgangspunt is dat de zorgvrager zelf zoveel mogelijk betrokken wordt bij alle keuzen over zorg en hulp. De wijkverpleegkundige zal de ouderen stimuleren om zelf de regie te voeren (www.netwerk100.nl) Het Easycare instrument is als bijlage 4 opgenomen in het programmaboek. Neem voorafgaand aan de taakgroep het instrument door en bereid je voor op het afnemen van een anamnese tijdens de les.

Inhoud van de bijeenkomst:

- Bespreken van vragen naar aanleiding van de zelfstudie
- Tijdens de taakgroep hebben we een oudere van 70+ te gast. Bij deze meneer of mevrouw zal een anamnese worden afgenomen met behulp van Easycare. Tijdens de les wordt door de tutor bepaald door welke studenten de anamnese wordt afgenomen. Instrueer de groepsvertegenwoordiger om de oudere bij de receptie van de CHE op te halen en naar het betreffende lokaal te brengen. Wanneer de namen bekend zijn geef ik die aan jullie door. Bij het docentmateriaal voor Geriatrie en Geriatrie <https://extranet.che.nl/gezondheidszorg/docentmateriaal/jaar2/geng/Taakwerkcollegemateriaal/Forms/AllItems.aspx> kun je het originele screeningsinstrument vinden.
- Tijdsbewaking: De les duurt (zoals gewoonlijk) 1,5 uur. Geef studenten zelf de verantwoordelijkheid om de tijd in de gaten te houden. In de praktijk staat er ook een bepaalde tijd voor de afname van dit soort screeningsgesprekken/intakegesprekken. Advies is om het afnemen van de vragenlijst maximaal 45 minuten te laten duren. Een juiste inschatting moet door de studenten worden gemaakt.
- Privacy: Op pagina 4 en 5 van het Easycare instrument wordt er gevraagd naar persoonlijke gegevens. Om de privacy van de oudere te waarborgen, zal er niet worden gevraagd naar het BSN en adres. Voorafgaand aan de taakgroep hebben de ouderen een informatiebijeenkomst bijgewoond waarin hen is verteld dat ze niet op zaken hoeven in te gaan die voor hen té persoonlijk zijn. Vertel dit aan de studenten zodat zij de grenzen van de ouderen accepteren.
- Refereer ook aan het omgaan van privacygevoelige informatie....studenten mogen niet met de informatie die zij ter ore komen naar derden, niet delen buiten het klaslokaal.

De oudere krijgt een vergoeding voor de reiskosten, een relatiegeschenk en een bos bloemen mee naar huis.

De student:

- Kan met behulp van het Easycare instrument de gezondheidssituatie van de betreffende ouderen in kaart brengen
- Kan een analyse maken van de kwetsbaarheid van de oudere
- Kan juiste gespreksvaardigheden toepassen.

Als docent ben je er verantwoordelijk voor dat studenten het Easycare instrument niet gaan afnemen als een enquête maar het gesprek aangaan en doorvragen op de onderwerpen die relevant zijn. Het filmpje op de site van Netwerk 100 is hierbij erg helpend. IN het filmpje wordt duidelijk hoe het gesprek kan plaatsvinden.

Evaluatie

Nadat de vragenlijst is afgenomen wordt het gesprek geëvalueerd.

Als eerste een reactie van de oudere:

- Hoe heeft hij het afnemen van de vragenlijst ervaren?
- Waren de studenten in staat om het vertrouwen te winnen?
- Vond hij dat er goed doorgevraagd en gereageerd werd op de informatie van de zorgvrager?
- Tops?
- Tips?

Daarna een reactie van degenen die de vragenlijst afnamen:

- Hoe vonden zij het gaan?
- Waar liepen ze tegenaan?
- Was er aansluiting bij de oudere?
- Hebben ze gebruikt gemaakt van oogcontact?
- Tops?
- Tips?

Probeer ook de andere taakgroepleden actief bij de feedback te betrekken.. wat zagen zij? Wat vonden zij goed gaan?

Wat kon beter?

Bedank de oudere aan het einde van de les en overhandig het boekje en de bos bloemen.

Met de ouderen wordt in de week nadat hij te gast was in de taakgroepen telefonische contact opgenomen om ervaringen uit te wisselen.